

leven als een kanonnetje

toen hij jaren ouder en verlegener  
terugkwam, begon hij met een paar  
luchtige, tegemoetkomende eisen te stellen  
en, zo voegde hij eraan toe, hij wilde  
leven als een kanonnetje.

toen zij hem had toegelaten  
in haar zilverschitterend labyrint  
en hij aldus een trappenklimmer  
eersteklas was geworden, antwoordde zij  
en vroeg zij bedenktijd.

toen zocht hij naar een vorm, zij  
naar een inhoud voor hun grauwgeregende  
bestaan. ze keken om en vooruit  
en natuurlijk ook waar ze liepen.  
zij droeg een lange rok.

vorm en inhoud

vorm en inhoud  
zaten samen te ontbijten.  
wat ben je stil vorm,  
zei inhoud.  
je ziet er weer niet uit inhoud,  
zei vorm.

toen aten zij zwijgend  
hun eieren  
en vorm vroeg inhoud  
of ze nog een kopje koffie  
en inhoud  
of de muziek wat zachter

toen namen ze elkaar  
een tijdlang op  
met hardvochtige  
eigengereide camera's  
stopten tegelijk  
grijnsden

afspraak

je hebt afspraken en afspraken.  
afspraken waar iedereen ongeschreven  
zich aan houdt.  
afspraken die beslist in agenda's moeten  
omdat agenda's daarvoor zijn.  
afspraken die je maakt al met het idee  
van misschien wel verzetten  
en onverzettelijke afspraken.

zullen wij zo'n afspraak maken?  
zo'n afspraak die je niet hoeft te noteren  
omdat hij muurvast grift in hoofd  
en hart, omdat het noodzakelijk is  
dat die afspraak dan en daar,  
omdat hij er gewoon ís,  
omdat de wereld niet door kan draaien  
zonder die afspraak?

in memoriam

als iemand halfacht  
uitsprak als 'halvacht'  
zei hij altijd:

'door het vele zitten in de hal  
had de kat een echte *hal-vacht* gekregen'

ik wil niet

ik wil niet leven in jaloezie  
machteloosheid angst

radeloos van het idee  
dat anderen iets doen wat ik niet doe  
iets voelen wat ik niet voel  
zich wél totaal durven geven

alleen maar materialistisch zijn  
en bang bang doodsbang  
oversekt  
egocentrisch  
zelfgenoegzaam

de leegte dempen met gezeik  
meninkjes ideetjes  
puntjes scoren  
mijn verdriet smoren in eindeloos getrut  
over duizend meer dan oninteressante zaken  
gaten vullen met gaten

ooit zeiden we:  
als wij niet minstens één keer per week vrijen  
zal de wereld vergaan

en kijk nu toch eens:  
de wereld draait gewoon door

pizzeria

het licht buiten is fel  
binnen is het donker  
ik kan de kaart niet lezen  
en jouw gezicht niet zien

de woorden zijn schaars geworden  
het personeel schreeuwt  
elkaar telegrammen toe  
het is benauwd

ineens vind ik  
al die Italiaanse smartlappen  
ondraaglijk, maar  
het hoofdgerecht moet nog komen

het onwezenlijke van begrafenissen

in het fraaie zomerweer  
op een zaterdagmiddag  
in traag tempo lopend achter een kist

probeer ik de blikken te vangen  
de ogen te peilen  
hoe kijkt iemand die net een dierbare verloor?

maar al snel staan we  
rond het open graf  
raakt iedereen gelijkgestemd, herenigd

er wordt hikkend gesproken  
er klinken gedichten, de partner huult  
het lukt me maar niet verdriet te voelen



neem me mee

ondanks het totale ontbreken van getik  
in de verwarmingsbuizen  
de geruststellende aanwezigheid van drie katten  
op een bank op zaterdagavond  
zit ik volkomen aan de grond  
ik doe mijn uiterste best het te ontkennen  
maar mijn dromen weten wel beter

neem me mee baad  
laat me niet staan  
op maandagmorgen op de stoep  
laat me niet zitten  
alleen achter het scherm  
laat me niet liggen  
in dit veel te brede bed  
maar neem me mee  
neem me mee naar huis

## herinneringen

wat moet je doen  
als je in niets meer lijkt  
op die vervaarlijk enthousiaste  
twintiger die alles doorzag?  
als wandelingen in de straffe wind  
niet meer helpen tegen  
spinnewebben in het hoofd?  
als het kleed  
vlak achter je wordt opgerold?  
hoe krijg je controle over de chaos?  
wat moet je doen  
om de demonen te verjagen?  
de leegte te vullen?  
de rust te vinden om droomloos te slapen?  
hoe leg je herinneringen  
het zwijgen op?

westerduyn 1995

ik ging terug naar westerduyn  
dit keer met mijn geliefde  
toen we op het perron stapten  
hoorden we vogelgezang

de straten leken als vanouds  
hoewel er gestorven was, gebaard  
en zij die leefden twintig jaar ouder waren  
toch: als vanouds

ik had niet de indruk  
dat het einde der tijden nabij was  
en de nieuwbouwwijk die ik niet kende  
stemde me niet droevig

een cappuccino  
in de stationsrestauratie  
bekortte het wachten  
op de vertraagde stoptrein

oktoberzon

vriend

ik ben je hier komen opzoeken

in m'n lange jas

omdat ik op deze herfstdag

precies weet hoe ik moet praten

met de oktoberzon in m'n ogen

jij ligt veilig voor blikken

in de warme aarde

en ik kan niet anders dan praten

tegen de bladeren op de grond

over de tijd dat we canasta

speelden en backgammon en

dronken werden en filosofeerden en

alles feilloos doorzagen en

tevreden en gelukkig sliepen

waar ik een huis heb

Vier gedichten, geïnspireerd op nummers van de elpee *Astral weeks* van Van Morrison:

1. waar ik een huis heb [astral weeks]
2. mijn lief [sweet thing]
3. afscheid [Madame George]
4. ballerina [ballerina]

1. waar ik een huis heb [astral weeks]

als ik me zou wagen  
in de plooiën van jouw dromen  
tot waar alle wegen ophouden  
en metaal versplintert als glas  
als ik vanaf de andere kant van de wereld  
alles op alles zou zetten  
en heel intens naar je zou kijken  
als ik je van bovenaf zou waarnemen  
pratend met wie je in je web verstrikt  
met je foto's en anekdotes over mij  
als ik je zou bespieden met je armen in je zij  
terwijl je je zoontje nakijkt  
die naar school gaat met z'n nieuwe schoenen  
en me zo tracht te ontroeren  
als ik me in het kielzog van je dromen  
mee zou laten voeren naar een andere wereld  
een andere tijd en plaats  
ergens ver weg, waar ik een huis heb  
hoog in de lucht  
zou je me herkennen  
zou je je omdraaien en me zoenen  
zou je naast me gaan liggen  
heel zachtjes  
zodat we weer jong konden zijn

2. mijn lief [sweet thing]

ik zal langs alle wegen lopen  
over alle heggen springen  
kijken tot waar de weg  
aan de einder in de lucht oplost  
ik zal lopen tot jouw straat  
en voor je huis gaan staan en roepen  
'ik ben het, ik ben gelukkig'  
en dan zul je me in je armen nemen  
en ik zal niet meer weten dat ik ooit verdriet had  
ik zal in je ogen kijken  
en nooit meer tussen de regels lezen  
dat beloof ik  
we zullen door regentuinen lopen  
en ik zal nooit meer zo oud worden  
dat beloof ik je mijn lief  
met je ogen als sterren

### 3. afscheid [Madame George]

als de nacht valt komen de visioenen  
met het lachen van de vrouwen op straat  
het geklikklak van hun hoge hakken  
de mannen die stoer praten en niets anders willen  
dan zo snel mogelijk dronken worden  
om de weeë geur van de nacht niet te ruiken  
kinderen op straat schoppen tegen scherven  
van flessen en roken stiekem in steegjes  
je raakt in trance aan de speeltafel  
met je ellebogen op de rand  
terwijl de stof slijt op de knieën van je broek  
speel je backgammon, totdat het tikken  
op het donkere raam van de regen je lokt  
je moet weg, je wilt mee met die trein  
dus sta op en neem afscheid  
droog je ogen, zeg niets, wees ijskoud  
laat de vrolijke muziek achter je  
waarop ze lachen en dansen, ga stilletjes  
de achterdeur uit, waar het afval  
je staande houdt en je vraagt  
of je niet iets bent vergeten  
bijvoorbeeld je jas  
of de liefde om de liefde  
zeg niets, neem afscheid van de muziek  
en de liefde om de liefde  
je wilt met die trein mee  
wees ijskoud



4. ballerina [ballerina]

spread je armen en zweef  
beschrijf een boog naar mij toe  
mocht je met iemand willen praten  
met mij bijvoorbeeld –  
ik sta tot je beschikking  
huilen mag, maar niet wanhopig  
je moet vliegen, zweven, draaien  
ik kan me vergissen  
maar ik geloof dat ik het bij het rechte eind heb  
als ik zeg dat ik me niet vergis  
ik zag de kleuren verspringen  
toen je naar me toe kwam  
verlegen, verborgen in jezelf  
maar als het je aanvliegt  
en je hebt geen idee hoe het verder moet –  
je weet waar je terecht kunt  
het wordt laat  
ik geloof dat je iets akeligs droomt  
het licht is links van je hoofd  
ik sta in de deuropening  
en mompel dat ik niet meer weet wat ik wou zeggen  
en dan komt de man  
hij zegt 'we moeten verder'  
spread je armen en zweef  
blijf proberen  
nog sneller te draaien  
nog hoger te vliegen  
nog mooier te sterven

woorden

hoeveel woorden we ook  
opzoeken en achterhalen  
in encyclopedieën en  
etymologische woordenboeken  
en hoeveel voldoening  
dat ook geeft  
iedere poging om de wereld  
via woorden te begrijpen  
is gedoemd te mislukken  
het is niet meer dan  
een uit de hand gelopen hobby

het stille land

ergens zit iemand die mij vreemd is  
achter een computer en legt  
de laatste hand aan mijn programma  
en ik, die niet eens in hem geloof,  
sta onwetend op de wachtlijst  
voor de trip naar het stille land  
waar niemand een naam heeft,  
zonder tussenstop, sneller dan het licht.  
ik stel mij voor dat hij even glimlacht  
om mijn hartverscheurend onbegrip  
voordat hij, voor het laatst, op enter drukt.

sneeuwnacht

nadat mijn citatenwoede  
door jou in gepaste spot is gesmoord  
en we elkaar zonder woorden  
hebben uitgekleet en bemind  
tracht ik door te stoten  
in de tiefschnee van jouw gedachten  
meen ik door jarenlange ervaring  
door het duister te kunnen kijken  
verder dan enig mens kijken kan  
maar te laat  
we zijn alweer twee autonome  
snel afkoelende lichamen  
in een sneeuwlicht adem-inhouden

toekomst

nog één jaar  
en dan zal ik hoogstwaarschijnlijk  
niet meer elke dag aan je denken  
nog drie jaar  
dan zul je je soms afvragen  
hoe ik er ook alweer uitzag  
nog vijf jaar  
dan zal ik even moeten nadenken  
over je naam als ik aan je denk  
nog tien jaar  
dan kan ik iemand met dezelfde naam  
horen noemen zonder hartkloppingen  
nog twintig jaar  
dan zul jij niet meer onmiddellijk  
het juiste jaartal kunnen noemen  
nog vijftig jaar  
dan zullen de meesten die er weet van hadden  
het niet meer kunnen navertellen

een vrijdag in januari

Presley en Jackson gaan scheiden  
ze hielden echt van elkaar  
het wordt kouder  
met een snijdende oostenwind  
op de radio draaien ze  
'goodbye yellow brick road'  
in een kas in Bristol  
bloeit het allerlaatste exemplaar  
van de Venezolaanse passiebloem

smalle marges

toen ik je zag op dat feest  
en de tinteling voelde  
van je nauwelijks verholen signalen

dacht ik dat alles mogelijk was  
dat we vrij konden bewegen  
dat de marges onafzienbaar breed waren

na het al te voorspelbare vervolg  
begreep ik dat we net als iedereen  
slechts hadden geprobeerd

geen kansen te laten lopen  
te pakken wat we konden pakken  
te vrijen met wie we wilden vrijen

klasseavond

als ik ineens maybe tomorrow  
maybe tonight weer hoor  
ben ik zestien  
zit ik in een kelder in de binnenstad

geloof ik in de eeuwige jeugd  
zie ik vage schimmen dansen  
hoor ik dat nummer telkens weer  
lijkt die avond altijd te duren

ik geef alle computers  
en het hele Internet  
voor één minuut real-time on-line  
die klasseavond



lepeltje lepeltje

N., ik zie in dit bierglas  
alles wat wij samen hebben gedronken  
toen de wereld nog jong was  
en wantrouwen niet bestond  
toen we veilig over straat konden zwieren  
van café naar café  
N., waar ben jij nu  
waarom haal ik nooit meer kratten in huis  
voor jou en mij  
waarom verleg ik mijn leven  
naar een ander gewest  
met een andere vrouw  
van wie ik oprecht zeg te houden  
N., zou je me uitlachen  
als je me nu kon zien  
zou je meewarig glimlachen  
of begrijpend  
zou je je lijf tegen het mijne aankrullen  
in het donker in bed  
zodat ik niet bang hoefde zijn

vita minima

door de week  
volgepropt met problemen  
zonder kans om iets terug te zeggen  
door de krant  
volgestampt met ideeën  
zonder tijd voor reflectie  
zit ik hier met vuile handen  
en probeer te verzinnen  
wat ik in godsnaam zou kunnen doen  
om de wereld een fractie vooruit te helpen  
een heel klein beetje meer te betekenen  
een grammetje meer moed op te brengen  
niet alles maar te laten sloffen  
niet altijd de andere kant op te kijken  
bang voor mijn bespottelijke  
minimale leventje

bezigting

hij is een onneembare vesting  
zij aardig en wel geïnteresseerd  
maar ze durft niet enthousiast te doen

ze lopen door mijn huis  
babbelen met de makelaar  
ze zien iets anders dan ik

## zomernacht

wat is wat in deze schemer –  
ik zit aan een strand met mijn lief  
waan mij mooi en onoverwinnelijk  
voel me zestien, doorklief het water  
dat niet koud is, dan opeens –  
langs een strandweg en zij zegt iets  
over de oerknal en dat het heelal  
op den duur een koude dood sterft  
en vraagt waartoe het dan allemaal –  
uit een auto roepen de beach boys  
steeds maar om hun barbara-ann –  
en dan is het nacht, ondraaglijk warm  
we liggen in bed, geen lakens  
delen in elkaars naaktheid in dit huis  
van alle huizen in dit dorp van alle –  
alles is al eens gebeurd, het beste is  
lang geleden, de drang naar spannend  
onbekend neemt af, we worden –  
wie is wie in deze schemer –

plaats en tijd

ik open 's morgens mijn kantoor  
schakel de apparatuur in  
en breng met een kop koffie  
het hoofd langzaam op gang  
dan betreed ik mijn eerste gedicht  
en hoef ik alleen maar even  
de klokken op te winden  
en mijn moeder roept dertig jaar jonger  
kom je eten, pappa is thuis

klein zwitserland

in de schemering  
sluipen katten door ruime tuinen,  
als enigen uit op avontuur.

de mensen hier hebben hun bestaan  
veilig vastgelegd  
in erfafscheidingspaaltjes

eigendomsbewijzen  
en hypotheekaktes.  
dertig jaar gegarandeerd geen avontuur.

als dit huis heel anders was  
zouden wij hier wonen  
en het zo óók mooi vinden  
als we andere katten hadden  
zouden we daar net zo gek op zijn  
als nu op deze  
als ik iemand anders was  
zou je dáár 's avonds mee eten  
en 's nachts mee slapen  
als jij een andere vrouw was  
zou ik die de liefste noemen?

## levensfasen

het mooist is achterover leunend  
vanuit helikopterperspectief alwetend  
in verschillende huizen kijken  
zo gezien is wel draaglijk  
de zinloosheid van het leven  
het stuurloos geblinddoekt lot  
maar wat moet je met dat lot  
als het je naar de keel grijpt  
als de namen uit je verleden  
hun klauwende vingers om de tegels  
slaan van je terras, waar je dacht  
alles aardig onder controle te hebben



niet zien

vanavond lees ik de verborgen tekens  
als een open boek, als een detective,  
verbaasd – zoals dat gaat –  
dat de samenhang niet eerder, helderder,  
rinkelender, sla me voor het hoofd,  
hoe heb je dit ooit *niet* kunnen zien?

kunnen *zien*, à propos, dat, dacht ik,  
had er óók mee te maken, die koortsdroom  
van vechten voor normaal zijn, grienen  
om normaal zijn, achter vrouwen aan lopen  
om normaal te zijn, met een spandoek  
lopen met ‘ik ben normaal’ erop.

en nu, wat moet ik nu nog doen,  
daar ik een huis heb en een vrouw,  
en meer dan één boek geschreven heb,  
vriend en vijand gelijkelijk heb verrast,  
en toch het allerindividueelste  
maar mondjesmaat heb willen delen?